

Eğitim Fakültesi Dergisi

<http://kutuphane.uludag.edu.tr/Univder/uufader.htm>

Türkiye’de Askeri Bandoculuk Eğitimi

Erol Demirbatır

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSE Bölümü Müzik Eğitimi ABD

Özet. Türk müzik kültürünün tarihten gelen en önemli öğelerinden biri olan askeri müzik geleneğinin günümüzdeki temsilcisi; askeri bandolara eleman yetiştiren ve mesleki müzik eğitimi veren Silahlı Kuvvetler Bando Okulları Komutanlığı Bando Astsubay Hazırlama ve Meslek Yüksek Okulu 177 yıllık geçmişiyle ülkemizin en köklü kurumlarından biridir.

Bu çalışmada, ülkemiz müzik eğitiminde önemli bir yeri olan ve bir çok özelliğiyle örnek teşkil eden Silahlı Kuvvetler Bando Okulları Komutanlığı Bando Astsubay Hazırlama ve Meslek Yüksek Okulu; eğitim sistemi, programlar ve uygulamalar yönünden incelenerek, diğer müzik eğitimi kurumlarına örnek olabilecek özellikler ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Askeri müzik, bando, bandoculuk eğitimi.

Abstract. Turkish Armed Forces Commandership of School of Bands Officer Preparatory And Vocational Higher Education is the only institution; because it has 177 years of history since it is founded. Today Military Bands has gained and imlimented the role and responsibility traditional military music performance.

Aim of the Officer Preparatory and Vocational Higher Education is to train and educate future performers in the Military Bands. Based on the reasons written above this institution should be examined in the aspect of applied

educational system and curriculums in order to provide the characteristics of the military music education for other music institutions.

Keywords: Military music, band, education of band.

Giriş

Türk müzik kültürünün tarihten gelen en önemli öğelerinden biri olan askeri müzik geleneğinin günümüzdeki temsilcisi; askeri bandolara eleman yetiştiren ve mesleki müzik eğitimi veren Silahlı Kuvvetler Bando Okulları Komutanlığı Bando Astsubay Hazırlama ve Meslek Yüksek Okulu 177 yıllık geçmişiyle ülkemizin en köklü kurumlarından biridir.

İlköğretim sonrası astsubay okullarına giriş sınavlarında, müzik yeteneği testine tabi tutularak başarılı olan adaylar arasından seçilen öğrenciler, hazırlama kısmı ve meslek yüksek okulunda toplam beş yıl süreli mesleki eğitimden geçerler. Bu sürenin üç yılı hazırlama, iki yılı ise yüksek okul olmak üzere iki aşamalıdır. Ayrıca bir yıl süre ile kıtalarda sınıf eğitimi almaktadırlar.

1998 yılında ISO 9001 Uluslararası kalite belgesi almaya hak kazanan okul, oluşturduğu kalite çemberleri ile kaliteli ve çağdaş okul olma amacını yönetim, öğrenci, öğretmen ve personelin katkılarıyla sürdürmektedir.

Bu çalışmada, ülkemiz mesleki müzik eğitiminde önemli bir kuruluş ve bir çok özelliğiyle örnek teşkil eden Silahlı Kuvvetler Bando Okulları Komutanlığı Bando Astsubay Hazırlama ve Meslek Yüksek Okulu; eğitim sistemi, programlar ve uygulamalar yönünden incelenerek diğer müzik eğitimi kurumlarına örnek olabilecek özellikler ortaya konulmaya çalışılacaktır.

1. Silahlı Kuvvetler Bando Okulları Komutanlığı Bando Astsubay Hazırlama Okulu'nun Kısa Tarihçesi

Osmanlı İmparatorluğunda II. Mahmut devrinde (1808-1839) batılı anlamdaki köklü ıslahat gerçekleşirken, mehter kuruluşu da 1826 yılında Yeniçeri Ocağı ile beraber kaldırılmıştır. Yeniçeri Ocağı yerine, farklı bir kıyafet ve düzende olan "Asakir-i Mansure-i Muhammediye" adlı bir ordu kurulmuştur. Bu değişiklik üzerine, kurulan yeni orduya Avrupa'da olduğu gibi askeri bir bando gerektiği düşünülmüş, sonunda o devrin ileri ülkelerindeki standartlara göre Türk askeri bandoculuğunu örgütlemek üzere

1826 yılında “Muzıka-i Humayun” kurulmuştur¹. Bu kurumun başına, 1828 yılında ünlü opera bestecisi Gaetano Donizetti’nin kardeşi olan ve daha önce Napoleon’ un bando şefliğini yapmış, İtalyan askeri mızıkacı şeflerinden Giuseppe Donizetti getirilmiştir. Böylece Türkiye’de Batılı anlamda ilk askeri bando kurulmuştur. Saraya ait devlet törenlerinde görev alan Muzıka-i Humayun, aynı zamanda askeri bir bando okulu olarak da diğer bandolara icracı personel yetiştirmiştir.

1922-1924 yıllarında Muzıka-i Humayun’un adı “Makam-ı Hilafet Mızıkası” adını almıştır. Cumhuriyetin ilanı ile birlikte Ankara başkent olunca, bir çok resmi kuruluş gibi Makam-ı Hilafet Mızıkası da “Riyaset-i Cumhur Musiki Heyeti” adıyla Cumhurbaşkanlığı makamına bağlanmıştır. Bu musiki heyeti “Müezzinan, Fasil Takımı, Orkestra ve Bando” bölümlerinden oluşmaktaydı. Ancak, müezzinan bölümünün yeni devlet anlayışına göre işlevinin kalmamış olması ve özel bir durumu olan fasıl takımının da zamanla üyelerinin ayrılması dolayısı ile, geriye orkestra ve bando bölümleri kalmıştır. Orkestra ve bandoyu 1924-1933 yılları arasında Zeki Üngör yönetmiştir. Görevleri tamamen ayrı olan bu iki birimden orkestra, 1932 yılında çıkarılan 2021 sayılı kanunla “Cumhurbaşkanlığı Filarmoni Orkestrası” adıyla Milli Eğitim Bakanlığı’na; bando ise “Riyaset-i Cumhur Bandosu” adını alarak Milli Savunma Bakanlığı’na bağlanmıştır².

Böylece ordu ve diğer bandolara personel yetiştirmek üzere, 1939 yılında Ankara Musiki Gedikli Erbaş Hazırlama Orta Okulu, Riyaset-i Cumhur Armoni Mızıkası’nın yanındaki binada açılmıştır. Bu kuruluşta Riyaset-i Cumhur Armoni Mızıkası Şefi Bando Yarbay Veli Kanık’ın emeği büyük olmuştur. Bandoların icracı astsubaylarını yetiştirmek amacıyla 3 yıl süreli eğitim verilmekte, ayrıca mezunlar, 8 ay kıta stajı ve 10 ay kurs gördükten sonra astsubay olarak kıtalara atanmaktaydılar³.

Askeri Bando Okulu’nun yıllara göre gelişimi aşağıdaki gibidir:

Bugünkü adıyla Silahlı Kuvvetler Bando Okulları Komutanlığı Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu’ nun Hazırlama kısmındaki öğretimin denkliği 1739 sayılı T.C. Milli Eğitim Kanunu’nun 26. maddesi gereğince 3 yıllık meslek lisesi statüsünde yer almaktadır. Öğretim Programları ise, M.E.B.’nin 06 Mayıs 1977 tarihinde yürürlüğe giren 215 sayılı kararıyla onaylanmıştır. 1974-1975 eğitim-öğretim yılından itibaren, 3 yıllık hazırla-

¹ Mahmut Ragıp GAZİMİHAL. *Türk Askeri Mızıkaları Tarihi*, Maarif Basımevi, İstanbul, 1955.

² Ahmet SAY. *Müzik Sözlüğü*, **Müzik Ansiklopedisi Yayınları**, Ankara, 2002.

³ SAY. Aynı.

ma okuluna ek olarak 1 yıllık Sınıf okulu eklenmiş, toplam süre 4 yıla çıkarılmıştır. Sınıf Okulu'nun eğitim ve öğretimi bazı yıllarda K.K.K.lığı Eğitim Komutanlığı sorumluluğuna bağlanmıştır. Şimdi ise, K.K.K.lığı Eğitim ve Okullar Daire Başkanlığına bağlıdır. 2003 yılında Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu açılmıştır. En son haliyle 2003-2004 eğitim-öğretim yılında Bando Okulları Komutanlığı adını alan okul, bünyesinde üç okulu (Bando Astsubay Hazırlama Okulu, Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu ve Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu) barındırmaktadır. Bunlardan Bando Astsubay Hazırlama Okulu'nun eğitim süresi üç yıl, Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu'nun iki yıl, Bando Astsubay Sınıf Okulu'nun eğitim süresi ise, MYO dan mezun olanlar için bir yıldır. Kıtalarda görev yapan bando subay ve astsubayların mesleki tekamül kursları için ise değişik sürelerde eğitim yapılmaktadır.

Tablo 1. Askeri Bando Okulu'nun yıllara göre gelişimi.

Kurumun Adı	Yıl
Mızıka Gedikli Sınıfı	1930
Musiki Gedikli Erbaş Hazırlama Orta Okulu	1939
Askeri Mızıka Astsubay Hazırlama Orta Okulu	1952
Askeri Mızıka Astsubay Sınıf Okulu	1959
Askeri Mızıka Okulu	1966
Askeri Mızıka Astsubay Hazırlama Ve Sınıf Okulu	1974
SK Askeri Mızıka Astsubay Hazırlama Ve Sınıf Okulu	1985
SK Bando Okulları Komutanlığı (Bando Astsubay Hazırlama Okulu, Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu, Bando Astsubay Sınıf Okulu)	2003

Yüksek okul eğitimini tamamlayan astsubaylar TSK bünyesinde bulunan Kara-Deniz-Hava ve Jandarma Bandolarına “Astsubay Çavuş” rütbesiyle atanmaktadırlar. Okulun Hazırlama kısmında üstün başarı gösteren öğrenciler, belli bir kontenjan dahilinde sınava girerek Silahlı Kuvvetler adına Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Askeri Bando Yönetimi Sanat Dalı'nda dört yıl süreli lisans eğitimi görürler. Mezunların bando subayı olarak teğmen rütbesiyle tayinleri yapılır.

Silahlı Kuvvetler Bando Okulları Komutanlığı Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu'nun görevleri TMK 12-606 KKY 181-3(S3-12) No'lu Yönergesi'ne göre:

A-Türk Silahlı Kuvvetlerine Bando Astsubayı yetiştirmek,

B-Türk Silahlı Kuvvetlerine müzik aletleri için bakım ve onarım desteği sağlamaktır.

Okul, çağdaş eğitim ve öğretim bilimi kapsamında öğrenmeyi öğrenme felsefesine uygun, Silahlı Kuvvetlerin mevcut ve gelecekteki ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte, ileri önemlerdeki eğitim ve öğretimi izleyebilecek bilimsel altyapı ile donanmış, temel askeri bilgi ve davranışları kazanmış, üstün bedeni yeteneğe sahip, iletişim becerisi gelişmiş, vatan, vazife, şeref ve dürüstlük kavramlarını kendisine ilke edinmesinin yanı sıra Atatürkçü düşünce Sistemi'ni özümsemiş ve bunu bir yaşam tarzı olarak benimseyerek kendine rehber edinmiş askeri öğrenciler yetiştirmek misyonunu üstlenmiştir.

Vizyonu ise; Değişen ülke ve dünya gerçeğini görebilecek ve algılayabilecek, meydana gelecek değişime ayak uydurabilecek ve değişimi gerçekleştirebilecek liderlik özelliklerinde, 21 nci yüzyılın teknolojik değişimini takip edebilecek bilgi, beceri ve kişilik yapısına sahip, üstün nitelikli öğrenciler yetiştirecek eğitim-öğretim sistemlerini oluşturmaktır.

1.1. S.K. Bando Astsubay Hazırlama Okulu Kuruluş Şeması

A. Komutanlık Karargahı

B. Öğrenci Amirliği

C. Öğretim Başkanlığı

D. Destek Bölük Komutanlığı olarak 4 ana bölümden oluşmaktadır.

A. Komutanlık Karargahı

a) İdari Kısım

b) Personel Kısım

c) İstihbarat Kısım

d) Eğitim Kısım

e) İkmal Kısım

f) Levazım Kısım

g) Sağlık Kısım

h) Müzik Aletleri İmalat, Bakım ve Onarım Kısım

i) Rehberlik Kısmından oluşmaktadır.

B. Öğrenci Amirliği

a) Öğrenci Amirliği Karargahı

b) Dört Sınıf Subaylığı,

C. Öğretim Başkanlığı

a) Öğretim Başkanlığı Karargahı

b) Plan Program Şubesi

1. Şube Müdürlüğü

ii. Plan-Program Kısmı

iii. Eğitim Yardımcı Malzeme Kısmı

iv. Kütüphane-Bilgi Toplama ve Yayın Kısmından oluşmaktadır.

c) Obi (bilgisayar-işlemler) Kısmı

d) Kapalı Devre Kısmı

e) Kültür Dersleri Bölüm Başkanlığı

f) Ölçme-Değerlendirme, Soru Bankası Şubesi

g) Meslek Dersleri Bölüm Başkanlığı

1. Nazari Meslek Dersleri Grubu

ii. Kamışlı Çalgılar Grubu

iii Bakır Çalgılar Grubu

iv. Vurma Çalgılar Grubu kısımlarından oluşmaktadır.

2. S.K. Bando Okulları Komutanlığı Bando Astsubay Hazırlama Okulunda Uygulanan Eğitim Sisteminin Çözümlemesi

S.K. Mızıka Astsubay Hazırlama Ve Sınıf Okulu'nda diğer askeri okullarda olduğu gibi 1996-1997 eğitim-öğretim yılından itibaren, temelde ezbersiz bir eğitimi amaçlayan “öğrenmeyi öğrenme modeli” uygulanmaktadır. T.S.K eğitim politikası, iletişim becerisi gelişmiş, yaratıcı düşünce yapısına sahip, ilgi ve yeteneklerini tanıyan, eleştirel düşünceye sahip ve bunu yaşamında uygulayabilen, sorunlara çözüm oluşturabilecek kişilik özelliklerinde “kendini gerçekleştirmiş” bireylerin yetiştirilmesini amaçlamaktadır.

T.S.K. bünyesinde bilginin öğretilmesinde ve bilgi çağı insanının yetiştirilmesinde aşağıdaki ilkeler benimsenmiştir:

- a) Her türlü eğitim ve öğretim etkinliği açısından; öğretmen merkezli ve öğretici değil, öğrenci merkezli ve etkileşime dayanan,
- b) Öğretmenlerin rolü açısından; bilgi verici ve uzman değil, katılımcı ve gerektiğinde öğrenci,
- c) Öğrencilerin rolü açısından; dinleyici ve daima öğrenci değil, katılımcı ve gerektiğinde öğretici,
- d) Ders içerikleri açısından; bilgi düzeyindeki bilgilerden çok, ilişkilere, kavramaya, analiz ve senteze ağırlık veren,
- e) Öğretim yöntem ve teknikleri açısından; ezber ve hatırlamaya dayalı uygulamalar yerine, kendini ifadeye olanak vererek yaratıcılığı geliştirecek sorgulama ve ilişkilendirme yoluyla “öğrenmeyi öğrenme”yi sağlayacak bir ortam gerçekleştirmek biçiminde ifade edilmektedir.

Öğrenmeyi öğrenme modelinin başarıyla yürütülmesi amacıyla 1995-1996 eğitim ve öğretim yılından itibaren okul eğitim sisteminin ana öğeleri olan öğrenci, öğretmen, okul yönetimi ve fiziki imkanların bir bütün olarak ele alınmasıyla aşağıdaki birim ve işlevlerde değişiklikler gerçekleştirilmiştir :

2.1. Öğretmenlere Yönelik Olarak;

- a) Etkili öğretmenlik için sistemli çalışma programı,
- b) Sınıf ortamı yönetimi,
- c) Ezbersiz eğitim ve bu kapsamda;
 - i Dayanıklı bilgilerin belirlenmesi,
 - ii Öğretmen kılavuz kitaplarının yeniden düzenlenmesi,
 - iii Soru sorma teknikleri,
 - iv Ölçme-değerlendirme,

2.2. Öğrencilere Yönelik Olarak;

- a) Psikolojik danışma ve rehberlik,
- b) Lider danışmanlığı,
- c) Öğrenme sorumluluğu
- d) Yaratıcı düşünce ve eğitici drama klübü faaliyetleri

2.3. Okul Yönetimine Yönelik Olarak;

- a) Okullarda örgüt ikliminin ılımanlaştırılması,

2.4. Fiziksel Yapıya Yönelik Olarak;

- a) Dershane ortamının güzelleştirilmesi,
b) Bilgisayar destekli eğitim programı,
c) İnternet,
d) Multi medya,
e) Kapalı devre TV sistemi,
f) Kütüphane.

Yukarıda belirtilen ana başlıklar aşağıdaki biçimde açıklanabilir:

2.1. Öğretmenlere Yönelik Uygulamalar

Etkili öğretmenlik için sistemli çalışma programı çerçevesinde öğretmenlere, motivasyon, iletişim, disiplin problemleri, grup önderliği vb. konularda rehberlik yapmaları, becerileri geliştirme, çift yönlü iletişim modelini etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı bir iletişim ortamı oluşturulmasını sağlama, böylece demokratik bir sınıf atmosferi yaratılması konusunda bilgi ve yeterliklerinin artırılması için hizmet içi eğitim verilmektedir.

2.2. Öğrencilere Yönelik Uygulamalar

Öğrencilere yönelik etkinliklerin başında psikolojik danışma ve rehberlik ile lider danışmanlığı faaliyetleri gelmektedir. Öğrencilerin kendilerini fiziksel, duygusal, zihinsel ve sosyal yönden tanımalarına, bu sayede etkin ve doğru kararlar vererek her yönden sağlıklı ve uyumlu birer kişilik özelliği kazanmalarına yardımcı olmak amacıyla psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri etkin bir yapıya kavuşturulmuş, bu paralelde lider danışmanlığı hizmetleri organize edilmiştir. Ayrıca, öğrencileri özellikle iletişim ve kendini ifade konusunda daha etkin bir hale getirmek amacıyla “yaratıcı düşünce ve eğitici drama klüpleri” kurulmuştur.

2.3. Okul Yönetimine Yönelik Uygulamalar

Öğrenmeyi öğrenme modelinin aktif olarak işletilmesi büyük ölçüde örgüt iklimine bağlıdır. Bunlar, öğrencilerin ılıman örgüt yapısı içinde, düşün-

celerini, kendilerini güvende hissederek, dürüstçe ve çekinmeden ifade edebilecekleri bir iletişim ortamını sağlamaya yönelik faaliyetlerdir.

2.4. Fiziksel Yapıya Yönelik Uygulamalar

Her türlü eğitim teknolojisine dayalı eğitim ve öğretim ortamı içerisinde öğrencilerin kendi kendilerine bilgiye ulaşmalarını sağlayacak bilgisayar destekli eğitim, kütüphane hizmetleri, internet ağı, özel dersane ve laboratuvar vb. imkanlar kullanıma sunulmaktadır.

Bunlara ek olarak çağdaş eğitim programlarının vazgeçilmez alt unsurları olan öğretim sistemlerinin sürekli bir koordinasyon içerisinde etkinliklerini sürdürmesi için program geliştirme, AR-GE, Otomatik Bilgi İşlem Merkezi, Bilgi Toplama ve Yayımlama, Kapalı Devre TV ve Yayın Sistemi, Eğitim Yardımcı Malzemeleri birimleriyle eğitim-öğretim faaliyetleri desteklenmektedir.

2.5. Eğitim ve Öğretimde Genel Yaklaşımlar

1996-1997 eğitim ve öğretim yılından itibaren sürdürülen öğrenmeyi öğrenme modeli çerçevesinde, öğrencilerin yaratıcı düşünme gücünü geliştirmek ve bu modelden beklenen verimi alabilmek amacıyla, ders içi ve ders dışı etkinliklerde yer verilen uygulamalar aşağıdaki kriterlerle belirlenmiştir;

- a) Toplum ve davranış bilimlerine büyük önem verilmektedir.
- b) Felsefeye özel önem verilmektedir. Özellikle sorgulayıcı ve eleştirel düşünceyi geliştirici etkinliklere yer verilmektedir.
- c) Dersler sistem yaklaşımı ile işlenmektedir.
- d) Ön not sistemi uygulanmakta, öğrencilerin derse ilişkin hazırlayacakları konu iki hafta önceden ön notlarla duyurulmakta, konuya ilişkin özel görevler verilerek derslere hazırlıklı ve aktif olarak katılmaları sağlanmaktadır.
- e) Ünite sonlarında izleme testleri yapılarak gerektiğinde geri besleme ve telafi programları uygulanmaktadır.
- f) Eğitim ve öğretim etkinlikleri öğrenci merkezli olarak planlanmakta ve yürütülmektedir.
- g) Derslerde işlenen konuların yaşamsal örneklerle somutlaştırılması ve yaşamla ilişkilendirilmesine önem verilmektedir.

h) Ezberciliği önleyen ve öğrenci katılımına özgürlük tanıyan bir yöntemin de durumsal çalışma (case study) olduğu sayılısından hareketle, gerçek bir takım problemlerin, bir senaryo dahilinde tartışılması etkinliklerine yer verilmektedir.

1) Dershanelerin oturma planı “U” düzeninde olup, sınıf mevcutları derse katılımı çoğaltmak ve tartışma ortamı yaratmayı sağlamak üzere 24 kişi olarak düzenlenmiştir.

S.K. Mızıka Astsubay Hazırlama ve Sınıf Okulu 1998 yılında akredite olarak “ISO 9001 Uluslararası Kalite Belgesi” almaya hak kazanmıştır.

2.6. S.K. Bando Astsubay Hazırlama Okuluna Öğrenci Alımı

Bu okula öğrenci alımı İlköğretim okulu mezunları arasından iki aşamalı seçme sınavıyla yapılmaktadır. Her yıl astsubay okullarına başvuran aday öğrencilerin müzik yetenek sınavları Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa ve Balıkesir’deki sınav merkezlerinde bando subaylarınca yapılmaktadır. (örneğin 2000 yılında bu sınavlara 30 bin dolayında öğrenci başvurmuştur.) İlköğretim sonrası Astsubay Okullarına başvuran aday öğrencilerin tamamı müzik yetenek sınavına alınırlar. Mülakat şeklinde yapılan bu sınavda adayın fiziğine ve müziksel işleme yeteneğine bakılır. Bu sınavda başarı gösteren adayların başvuru formuna “Müzik Yeteneği Vardır”(A düzeyi,B düzeyi, C düzeyi ya da müzik yeteneği yoktur) ibaresi konularak Bilgi-İşlem Merkezine gönderilir. İkinci aşama olan yazılı test sınavında başarılı adaylardan müzik yeteneği testinden de başarılı bulunanlar, Okula girmeye hak kazanırlar. Bando Okuluna her yıl İlköğretim mezunu (14-15 yaşlarında) 100 civarında öğrenci alınmaktadır. Kaydını yaptıran öğrenciler eğitim-öğretim yılının başlama tarihinden 15 gün önce okula katılarak iki haftalık askeri eğitim görürler.

2.7. S.K. Bando Astsubay Hazırlama Okulu Meslek Dersleri

Tabloda S.K. Bando Astsubay Hazırlama Okulu meslek dersleri, yıllara göre dağılımı ve haftalık ders saatleri görülmektedir. Buna göre, çalgı, solfej-dikte, nota okuma (bona), müzik kuramları, form bilgisi, müzik tarihi, toplu müzik, birlikte çalma, armoniye giriş ve aktarım başlıca dersleri oluşturmaktadır. Çalgı derslerine ayrılan haftalık ders saatlerinin çokluğu dikkat çekici olup, bu derse ayrı bir önem verildiğinin göstergesidir.

Programda yer alan meslek (branş) derslerin birçoğu eğitim fakültesi müzik öğretmenliği anabilim dallarında uygulanan programlardaki derslerle örtüşmektedir. Aktarım dersi istisnai olarak bunun dışındadır.

Tablo 2. Bando Astsubay Hazırlama Okulu Meslek Derslerinin Sınıflara Göre Dağılımı

Ders Kategorileri	Lise 1. Sınıf	Haftalık Ders Saati	Lise 2. Sınıf	Haftalık Ders Saati	Lise 3. Sınıf	Haftalık Ders Saati
Müzik Meslek Dersleri	Çalgı	7	Çalgı	6	Çalgı	6
	Solfej-Dikte	4	Solfej-Dikte	4	Solfej-Dikte	4
	Nota Okuma	2	Müzik Kuramları	1	Form Bilgisi	2
	Müzik Kuramları	2	Müzik Tarihi	1	Toplu Müzik	7
	-	-	Birlikte Çalma	6	-	-
Zorunlu Seçmeli Dersler	-	-	Nota Okuma	1	Armoniye Giriş	1
	-	-	Form Bilgisi	1	Aktarım	1
Toplam	-	15	-	20	-	21

2.8. S.K. Bando Astsubay Hazırlama Okulunda Öğretimi Yapılan Çalgılar

S.K. Bando Astsubay Hazırlama Okulu'nda ana branşta öğretimi yapılan çalgılar üç grupta dağılım göstermektedir. Bunlar, kamışlı nefesli çalgılar, bakır nefesli çalgılar ve vurmali çalgılar olarak gruplandırılmaktadır. Öğrenciler Hazırlama ve Meslek Yüksek Okulu'nda toplam beş yıllık yoğun bir eğitimle üst düzeyde seslendiricilik becerisi kazanırlar.

Okulda yukarıda belirtilen çalgılara ek olarak, yan alan çalgısı olarak yaylı çalgılar (keman, viyola, viyolonsel, kontrbas), piyano ve gitar öğretimi de yapılmaktadır.

Tablo 3. Bando Astsubay Hazırlama Okulunda Öğretimi Yapılan Çalgılar

Kamışlı Nefesli Çalgılar Grubu	a. Yan Flüt b. Obua c. Klarinet d. Fagot e. Saksofon
Bakır Nefesli Çalgılar Grubu	a. Kornet b. Trompet c. Büğlü d. Bariton e. Trombon f. Korno g. Küçük Bas/Büyük Bas
Vurmalı Çalgılar Grubu	a. Davul b. zil c. trampet d. ksilofon

2.9.1. S.K. Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu Meslek Dersleri

Tablo 4. S.K. Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu 1. Sınıf Meslek Dersleri ve Haftalık Ders Saatleri

1.SINIF								
	1. YARIYIL	T	U	K	2. YARIYIL	T	U	K
MÜŞTE- REK MESLEK DERSLERİ GRUP BŞK.LIĞI	TOPLU MÜZİK	0	8	4	TOPLU MÜZİK	0	8	4
	ARMONİ	0	2	1	ARMONİ	0	2	1
	KORO	0	2	1	KORO	0	2	1
	ÇAĞDAŞ MÜZİK TARİHİ	1	0	1	ÇAĞDAŞ MÜZİK TARİHİ	1	0	1
	BİLGİSAYARDA NOTA YAZIMI	0	1	0.5	BİLGİSAYARDA NOTA YAZIMI	0	1	0.5
	KOMPOZİSYON VE MÜZİKAL ANALİZ	0	2	1	KOMPOZİSYON VE MÜZİKAL ANALİZ	0	2	1
TOPLAM		1	15	8.5		1	15	8.5

Yukarıdaki tabloda S.K. Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu 1. sınıf Meslek Dersleri ve haftalık ders saatleri görülmektedir. Dersler görüldüğü üzere Hazırlama Okulu ders programının devamı niteliğindedir.

2.9.2. S.K. Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu Meslek Dersleri

Tablo 5. S.K. Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu 2. Sınıf Meslek Dersleri ve Haftalık Ders Saatleri

2.SINIF								
	1. YARIYIL	T	U	K	2. YARIYIL	T	U	K
MÜŞTE- REK MESLEK DERSLERİ GRUP BŞK.LİĞİ	TOPLU MÜZİK	0	8	4	TOPLU MÜZİK	0	8	4
	ARMONİ	0	2	1	ARMONİ	0	2	1
	KORO	0	2	1	KORO	0	2	1
	BİLGİSAYARDA NOTA YAZIMI	0	2	1	BİLGİSAYARDA NOTA YAZIMI	0	2	1
	KOMPOZİSYON VE MÜZİKAL ANALİZ	0	2	1	KOMPOZİSYON VE MÜZİKAL ANALİZ	0	2	1
TOPLAM		0	16	8		0	16	8

Yukarıdaki tabloda S.K. Bando Astsubay Meslek Yüksek Okulu 2. sınıf Meslek Dersleri ve haftalık ders saatleri görülmektedir. Dersler Hazırlama Okulu ders programının devamı niteliğindedir.

Hazırlama okulundan farklı olarak *çalgı* dersinin olmadığı, buradaki ağırlığın *toplu müzik* derslerine verildiği, MYO'nda *çağdaş müzik tarihi* ve *koro* dersi konulmuş olduğu, *armoni* dersiyle birlikte *bilgisayarda nota yazımı*, *kompozisyon* ve *müzikal analiz* derslerine yer verildiği görülmektedir.

Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dalı programlarında yukarıdaki ders çeşitleri bakımından büyük benzerlik bulunmaktadır.

3. Sonuç, Değerlendirme ve Öneriler

Temeli 1826 yılında kurulan Muzika-i Humayun'a dayanan Silahlı Kuvvetler Bando Okulları Komutanlığı Bando Astsubay Hazırlama ve Meslek Yüksek Okulu Kara, Hava, Deniz Kuvvetleri ve Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde bulunan bandolara subay ve astsubay yetiştiren köklü bir kurumdur. Okul 177 yıllık geçmişi ile ülkemizin en eski kurumlarından biridir.

İlköğretim sonrası astsubay okullarına giriş sınavlarında, müzik yeteneği testine tabi tutularak müzik yeteneği olan adaylar arasından seçilen öğrenciler, hazırlama kısmı ve meslek yüksek okulunda toplam beş yıl süreli

mesleki eğitimden geçerler. Bu sürenin üç yılı hazırlama, iki yılı ise yüksek okul olmak üzere iki aşamalıdır. Öğrencilerin fiziksel yapılarına uygun olarak seçilen nefesli ya da vurmali çalgılarda üst seviyede performansla ulaşmaları amaçlanır. Çalgı dersleri akustik kurallarına uygun, toplu dersler ise 20-25 kişilik U düzeninde çağdaş eğitim koşullarına göre düzenlenmiş dersanelerde yürütülmektedir. Okulda öğrencilerinin tüm ihtiyaçları devlet tarafından karşılanmaktadır.

1998 yılında ISO 9001 Uluslar arası kalite belgesi almaya hak kazanan okul, oluşturduğu kalite çemberleri ile kaliteli ve çağdaş okul olma amacını yönetim, öğrenci, öğretmen ve personelin katkılarıyla sürdürmektedir.

Okulun geliştirilmesine yönelik olarak son yıllarda atılan en önemli adımlardan biri, iki yıllık meslek yüksek okulunun açılmasıdır. Bu anlamda askeri idare içerisinde Okula büyük önem verildiği gözlenmektedir.

Silahlı Kuvvetler Bando Okulları Komutanlığı Bando Astsubay Hazırlama ve Meslek Yüksek Okulu araç, gereç, donanım ve materyal bakımından ülkemizde müzikle ilgili eğitim kurumlarına örnek olabilecek durumdadır. Bu da haklı bir gurur kaynağıdır. Programların oluşturulmasında tüm askeri okullarda olduğu gibi çağdaş program geliştirme anlayışı benimsenmiştir.

Yapılan görüşmelerde eğitim personelinin subay ve astsubaylardan oluştuğu, bu personele hizmet içi seminerlerle pedagojik formasyon konusunda sürekli bilgi aktarıldığı ve niteliği artırıcı çalışmalar yapıldığı belirlenmiştir. Ancak, meslek dersleri alanında görev yapan subay ve astsubayların önemli bölümünün pedagojik formasyonu bulunmamaktadır. Bu durum, sürdürülen eğitimin zayıf yanlarından birini oluşturmaktadır. Eğitici personelin lisansüstü programlara devam ederek kendilerini geliştirmeleri yönetimce desteklenmektedir.

Eğitimin bir diğer zayıf yönü ise öğrenci seçme sınavları olarak görülebilir. Okula öğrenci seçimi tüm askeri okullarla birlikte yapılmakta, başvuran öğrencilere yapılacak müzik yeteneği sınavı hakkında yeterince bilgi verilememekte, öğrenciler yeterince iyi hazırlanamamakta ve otuz bin adayın başvurduğu bir sınavda adayların müzik yeteneğinin belirlenmesine yeterince zaman ayrılamamaktadır.

Müzik sanatı ile askerlik değerlerinin öğrenciye dengeli bir bütün olarak yansıtılması büyük önem taşımaktadır.

Okuldan mezun olan Bando Astsubaylar kıtalarda bir yıl sınıf eğitimi göreyerek meslek yaşamlarını Yurt çapında etkinlik gösteren 26 Askeri Bandoda sürdürmektedirler.

Yapılan bu çalışma sonucunda aşağıdaki öneriler oluşturulmuştur:

- ✓ Ülkemizde bandoculuk eğitimi yalnızca askeri kurumlarda değil, sivil kurumlarca da desteklenerek yaygınlaşmalıdır.
- ✓ Askeri bandoların sivil halkla teması daha çok yaygınlaşmalı ve günümüz çağdaş bando kültürü tanıtılmalıdır.
- ✓ Kurulabilecek sivil bandolarda silahlı kuvvetlerin desteği sağlanmalı ve bando subay ve astsubaylardan sivil eğitimde de yararlanılabilmelidir.
- ✓ S.K. Bando Astsubay Hazırlama Ve Meslek Yüksek Okulu'ndan bandoculuk eğitimi ve repertuar sağlanması konusunda yol gösterici ve destekleyici olarak faydalanılmalıdır.
- ✓ Eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği eğitiminde bando çalgılarına yer verilmeli, müzik öğretmenlerinin bu alandaki katkılarıyla sivil bandoculuğun gelişimi sağlanmalıdır.

Kaynakça

- GAZİMİHAL, Mahmut Ragıp. *Türk Askeri Mızıkları Tarihi*, Maarif Basımevi, İstanbul, 1955.
- GAZİMİHAL, Mahmut Ragıp. *Musiki Sözlüğü*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1961.
- SAY, Ahmet. *Müzik Sözlüğü*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 2002.
- SANAL, Haydar. *Mehter Musikisi*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1964.
- UÇAN, Ali. *Geçmişten Günümüze Günümüzden Geleceğe Türk Müzik Kültürü*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 2000.